

Oslo 19.08.2013

Fine Food Norway AS / Måkestad

Felles høringsinnspill vedrørende forslag til forskriftsendringer som følge av endret fordelingsmåte for deler av importkvoten av ost fra EU.

Fine Food er et mindre importfirma som de siste fem årene har drevet import av landbruksvarer fra Europa, herunder ost, med videresalg til restaurant/catering/butikk-bransjen i Oslo, Bergen, Trondheim og Stavanger. Vi kjenner markedet godt og har god erfaring med import av høykvalitets ost, da det er utelukkende utenlandsk ost av høyere kvalitet vi importerer og selger videre. Måkestad er en større grossist og aktør i markedet. Selskapet har vært aktivt i markedet i en årrekke og distribuerer både på vest- og østlandet. Selskapet omsatte gjennom sine datterselskaper for samlet sett 677 millioner kroner til storhusholdning, i 2012. Se liste:

<i>Måkestad Engros AS</i>	<i>279</i>
<i>T.L Måkestad AS</i>	<i>188</i>
<i>German Vervik</i>	<i>125</i>
<i>Måkestad Engros Øst</i>	<i>76</i>
<i>Mise En Place</i>	<i>9</i>
<i>Total</i>	<i>677</i>

Måkestad er historisk sett ikke en større aktør i ostebransjen, men har de senere år importert mer og omsetter i dag betydelige mengder. Selskapet har importert ost på frikvote gjennom hvert av de overnevnte selskaper..

Vi har lest forslaget, og reagerer sterkt på et par av forslaget punkter som vi mener skaper store problemer for de mindre aktørene samt mulige etableringshindre for nye selskaper som ønsker å etablere seg i markedet. Vi viser for øvrig til Høringsutspill fra Alna Margarinfabrikk som til stor del tar opp samme punkter som vi har reagert på.

- a) Departementet viser selv i høringsbrevet til en uholdbar situasjon med eksisterende system hvor nykommerkvoten tildeles selskaper nær sagt uten særskilte krav, som har skapt en flora av selskaper utenfor bransjen som tildeles kvoter, hvilke benyttes til ren økonomisk gevinst. Det som derimot ikke nevnes i høringsforslaget, er et annet resultat av dette gamle systemet: Da det gamle systemet medførte et stort antall søkere (og dermed små kvoter tildelt hvert selskap) har flere av de reelle aktørene i bransjen i flere år sett seg nødt til å søke om kvote og importere sine varer "gjennom" andre selskaper. Selskaper som i flere år har hatt et salg og et behov for godt over minstekvoten i det nye systemet (5 tonn første året) vil derfor falle under minstegrensen da store deler av importen ble gjort gjennom et tredjeselskap. En enkel gjennomgang av tildelingslistene viser at flere av selskapene i listen har samme eierskap som et eller annet selskap som reelt opererer i bransjen. Dette kan i verste fall medføre at selskaper som omsetter for 10-20-30 tonn per år, mister kvotene sine,

grunnet et system disse selskapene har vært nødt å innrette seg etter, men ikke vært med på å skape. Dette kan være dramatisk for flere aktører.

- b) Nyetableringer. Som et selskap med flere års erfaring fra bransjen reagerer vi på høringsbrevets tekst i 2.1.2:

"Kvalifiseringsperioden vil dermed være så vidt lang at den reflekterer markedsforholdene og sikrer forutsigbarhet, men samtidig kort nok til at det vil være mulig for nye aktør er å opparbeide seg en posisjon i markedet innen rimelig tid"

Dette er vi uenig i. Slik vi kjenner markedet, og da spesielt fra tiden vi startet opp selv, vil det med dette nye systemet være særdeles vanskelig for en ny aktør i markedet å etablere seg. En ny aktør, med begrenset kapital, som ønsker å importere god ost fra Europa, vil måtte komme inn i markedet uten kvote i praktisk talt to år. Selskapene som er etablert, vil kunne benytte seg av sin kvote, mens nye selskaper må enten betale full toll (27 kroner per kg) eller delta på auksjon (med marginal kapital kan dette bli vanskelig). I tillegg viste fjorårets auksjon hvor kvoten gikk for 26 kroner/kg at det er nærmest meningsløst for en ny aktør å delta. De etablerte selskapene vil dermed med det nye systemet ha en fordel over to år tilsvarende 27 kroner/kg. Vår erfaring med disse produktene tilsier at 27 kroner i disfavør er betydelig, om en ikke umulig barriere å komme over i en etableringsfase. I tillegg er to år i denne bransjen veldig lenge, og vi ser det som vanskelig å bygge opp tilstrekkelig import basert på full toll, over de to første årene. Dermed vil dette nye systemet slik vi oppfatter det fungere som en klar etableringsbarriere, spesielt når minstekravet til import øker til 15 tonn.

Til slutt vil vi nevne at sett bort fra disse to punktene her beskrevet, er forslaget et godt forslag, spesielt i forhold til dagens system. Det vil sikre at det kun er reelle aktører som får fordelt ostekvoter, og det forhindrer at kvoter benyttes på "billigost" ved å benytte verdi som beregningsgrunnlag. Dette støtter vi.. Vi ber likevel departementet ta på alvor de to innvendningene vi bringer frem, da de kan være særdeles skadelige for både små aktører og konkurransen, og i stor grad favoriserer de større aktørene i markedet. Måkestad, som i dag omsetter ost til sine kjente og etablerte kunder i storhusholdningsmarkedet tilsvarende ~~ca. 30 tonn~~ vil med ny ordning få null kvote til sammen. ca. 30 tonn

Mvh Herman Hetland
Fine Food Norway AS

Tor-Inge Måkestad
Måkestad Engros AS

John Olav Måkestad AS
T.L Måkestad AS

Jan Kristian Hilleren
Mise en Place AS

Odd-Øyvind Måkestad
Måkestad Engros Øst AS

German Vervik AS
Kurt Ove Høyland

